

РЕШЕНИЕ

№ 196

гр. Враца, 27.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, II-РИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на тринадесети септември през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Евгения Г. Симеонова

Членове: Калин Тр. Тодоров

Борис К. Динев

при участието на секретаря Миглена Н. Костадинова
като разгледа докладваното от Евгения Г. Симеонова Въззивно гражданско
дело № 20231400500248 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по *въззивна жалба вх.№ 1631/12.05.2023 г.* на "Фератум България" ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, чрез пълномощника му адв.Г. М., против Решение № 58/12.04.2023 г. по гр.д.№ 594/2022 г. на Районен съд-Оряхово, с което дружеството е осъдено на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД да заплати на С. В. С., ЕГН ***** от с. ***, общ. Мизия, ***, сумата от общо 1733,61 лв. - недължимо платена по недействителен Договор № *** за предоставяне на потребителски кредит от 18.12.2019 г. и включваща сумите от 418,00 лв. - платена договорна лихва, 25,00 лв. - такса предсрочно погасяване и 1290,61 лв. - такса за банкова гаранция към фирма партньор, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба в съда – 05.10.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, сумата от 70,00 лв. - внесена държавна такса за предявения иск, както и да заплати на адв. М. В. М. от АК Пловдив сумата от 352,00 лв., представляваща определено от съда адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2, вр. с ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

В жалбата се поддържа, че решението е неправилно и необосновано, и в подкрепа на това становище се излагат подробни съображения.

На първо място, въззивникът "Фератум България" ЕООД посочва, че след сключването на договора за кредит и преди неговото усвояване от кредитополучателя е заплатил на третото лице, предоставило обезпечение,

сумата от 3 850,00 лв., поради правния си интерес да бъдат обезпечени задълженията на кредитополучателя, за да може в случай на неизпълнение от страна на последния и при липсата на секвестрируемо имущество да се удовлетвори от имуществото на третото лице. Сочи също, че с извършеното на основание чл.73 ЗЗД плащане на дължимата от кредитополучателя сума в посочения размер, третото лице се е съгласило да обезпечи задълженията до размер от 6 150,00 лв. и така на основание чл.74 ЗЗД въззивникът е встъпил в правата на третото лице, предоставило обезпечението, поради наличието на правен интерес от изпълнението на чуждия дълг. В подкрепа на изложеното посочва практика на ВКС на РБ и обобщава, че поради тази причина в счетоводните му регистри кредитът е отразен като обща дължима сума от ищцата в размер на 10 000,00 лв.

На второ място в жалбата се изразява несъгласие с извода на съда, че сключването на договора за гаранция е било задължително условие за сключването на договора за кредит. Навеждат се доводи, че такъв извод не може да бъде направен въз основа на факта, че в преддоговорните отношения между страните ответникът е изискал предоставяне на обезпечение от евентуалния кредитополучател, тъй като съгласно чл.11, ал.1, т.18 ЗПК кредиторът е в правото си да изисква обезпечение, а и от изслушаната експертиза е видно, че на потребителя е била осигурена техническа възможност да посочи избрано от него физическо лице, което да предостави обезпечение на задълженията му.

На следващо място в жалбата се оспорва и изводът на първоинстанционния съд, че уговореното възнаграждение в отношенията между кредитополучателя и третото лице, предоставило обезпечението, трябва да се включи при изчислението на ГПР. Навеждат се доводи, че съгласно чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, в договора за кредит следва да бъде посочен ГПР, както и общият размер на дължимата сума от потребителя, като формирането на ГПР е императивно установено и се изчислява съгласно посочената в Приложение № 1 формула. Посочва се, че съгласно § 1 от ДР на ЗПК, общите разходи по кредита включват известните на кредитодателя суми по допълнителни услуги, чието сключване е задължително условие за отпускане на кредита. Отново се подчертава, че в случая потребителят е можел да обезпечи изпълнението по различни начини, вкл. с поръчителство на избрано от него физическо лице, поради което сключването на договор за поръчителство с предложеното от кредитора юридическо лице не е било задължително условие при отпускане на кредита, и въз основа на това се прави извод, че кредиторът не само не е бил длъжен да включи в ГПР по кредита сумата, уговорена между потребителя и третото лице в договора за предоставяне на поръчителство, но и не е имал право на това съгласно § 1 от ДР на ЗПК. В допълнение се излагат аргументи, че тази сума не е била известна на кредитора преди кредитополучателят да избере начин на обезпечаване на отпуснатия кредит. Според въззивника за това свидетелства и предоставения на потребителя СЕФ, съгласно който очакваните разходи при евентуално сключване на договор за гаранция с предложено юридическо лице ще бъдат в размер на 4 650,00 лв., а впоследствие е постигнато споразумение между кредитополучателят и третото лице за предоставяне на обезпечение срещу сумата от 3 850,00 лв. Излагат се аргументи, че кредитиращата институция не може да бъде поставена в зависимост от волята

на трето лице-поръчител и правото ѝ да иска обезпечение не може да бъде поставено в зависимост от уговорките между кредитополучателят и третото лице.

Най-сетне се изразява становище и за неправилност на извода на съда, че със сключването на договора за гаранция се цели заобикаляне на правилото на чл.19, ал.4 ЗПК, като отново се изтъква, че това не е бил единственият начин за обезпечаване на задълженията по договора за кредит.

Въззивникът моли за отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на предявените иски. Претендира присъждане на разноски за двете съдебни инстанции.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил *отговор вх.№ 1794/30.05.2023 г.* от адв.М. М., като пълномощник на ищцата С. В. С., в който се изразява становище за правилност и законосъобразност на обжалваното решение.

Навеждат се доводи, че районният съд правилно е приел, че Договор № ***/18.12.2019 г. е недействителен, тъй като същият не отговаря на изискванията на чл.11, ал.1, т.10 ЗПК. Излагат се аргументи, че наред с това договорът за кредит е нищожен и поради нарушение разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК, а оттам и на действителния размер на ГПР, тъй като сумата в размер на 3 850,00 лв., която се претендира чрез договор за гаранция/поръчителство, не е включена в ГПР и ГЛП. Изтъква се, че в договора за кредит е посочен ГПР в размер на 49.11%, а при включването на възнаграждението по договора за гаранция/поръчителство, действителните разходи биха нараснали над 10 пъти, поради което потребителят е въведен в заблуждение относно стойността на разходите, които ще направи по обслужването на кредита. Въззиваемата счита, че с предвиждането на заплащане на сумата по договора за поръчителство, се заобикаля и разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗП, тъй като несъмнено събирането на такива разходи е част от дейността по управление на кредита. С разпоредбите на чл.19, ал.1 ЗПК и § 1, т.1 от ДР на ЗПК аргументира извод, че заплащането на сумата по договора за поръчителство следва да бъде разглеждано като елемент от общия разход по кредита за потребителя, тъй като е пряко свързано с договора за потребителския кредит, известно е на кредитора и се заплаща от потребителя. Счита, че е налице заобикаляне на разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК и поради невключването на уговорките за заплащане на разходи по договора за поръчителство в размера на ГПР, последният не съответства на действително прилагания от кредитора. Според въззиваемата, това е и заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл.68д, ал.1 и ал.2, т.1 ЗЗП, като в тази насока се извършва позоваване на практика на СЕС.

В отговора се посочва, че в случая не е приложима нито една от двете хипотези по чл.26, ал.4 ЗЗД, тъй като нищожната клауза на процесния договор за кредит относно определянето на ГПР не може да бъде заместена по право от повелителни разпоредби на закона, нито договорът за потребителски кредит би могъл да бъде сключен, ако в него не е включена клауза относно ГПР, предвид изричното изискване на чл.11, ал.1, т.10 ЗПК. При тези съображения се прави извод, че нищожността на клаузата влече недействителност и на целия договор, като следва да бъде взета предвид и приложимата разпоредба на чл.22 ЗПК.

Развиват се съображения, че получаването на нещо без основание е фактическо, а не правно действие, поради което получаването на

имуществената облага не означава непременно, че лицето, което я е получило, я е придобило или по някакъв начин е увеличило имуществото си, а е достатъчно да има неоснователно разместване на материални блага, за да се счете, че са налице фактите, визирани в хипотезите на чл.55 ЗЗД. Ето защо въззиваемата счита, че тези твърдения са без правно значение за приложението на чл.55, ал.1 ЗЗД.

В подкрепа на изложеното се извършва позоваване на практика на ОС-Враца, както и на други съдилища в страната.

Прави се искане да бъде потвърдено обжалваното решение като правилно и законосъобразно. Претендира се присъждане на направените разноски.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от лице с правен интерес, в рамките на срока по чл.259, ал.1 ГПК и срещу обжалваем съдебен акт.

За да се произнесе по основателността на жалбата, настоящият съдебен състав взе предвид следното:

Производството пред Районен съд - Оряхово е образувано въз основа на искова молба, подадена от С. В. С., чрез пълномощника ѝ адв.М. М., срещу „Фератум България“ ЕООД, ЕИК ***, гр. София, за заплащане на сумата от 399,26 лв., представляваща недължимо платена сума по недействителен Договор № *** за предоставяне на потребителски кредит от 18.12.2019 г., включваща платена лихва в размер на 95,40 лв. и такса за предоставяне на гаранция (поръчителство) в размер на 303,86 лв., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба – 05.10.2022 г., до окончателното изплащане на сумата, а в условията на евентуалност –ответното дружество да бъде осъдено да заплати на ищцата сумата от 303,86 лв., представляваща платена без основание такса за предоставяне на гаранция (поръчителство) по Договор № *** за предоставяне на потребителски кредит от 18.12.2019 г. и договор за гаранция към него, поради липса на клауза в договора за кредит, предвиждаща заплащане на такава такса или евентуално поради нищожност на Договор за гаранция от 19.12.2019 г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба – 05.10.2022 г., до окончателното изплащане на сумата.

С протоколно определение от 08.03.2023 г. районният съд е допуснал увеличение на главния и евентуално съединения иск, като ги е увеличил съответно от 399,26 лв. на 1733,61 лв. (418 лв. договорна лихва, 25 лв. такса предсрочно погасяване и 1290,61 лв. такса банкова гаранция към фирма партньор) и от 303,86 лв. на 1315,61 лв. (25 лв. такса предсрочно погасяване и 1290,61 лв. такса банкова гаранция към фирма партньор), платими ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба – 05.10.2022 г., до окончателното изплащане на сумата, която сума е недължимо платена сума по недействителен Договор № *** за предоставяне на потребителски кредит от 18.12.2019 г.

Исковите претенции се основават на твърденията, че сумите са платени въз основа на нищожен договор на основание чл. 22 ЗПК, тъй като същият не отговаря на изискванията на чл.11, т.9-т.11 ЗПК и чл.19, ал.4 ЗПК.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от "Фератум България" ЕООД, в който се оспорва основателността на предявения иск със съображения, че не са допуснати нарушения на

посочените в исковата молба разпоредби на ЗПК.

В производството пред районния съд са събрани писмени доказателства и са назначени съдебно-техническа и съдебно-счетоводна експертизи.

С обжалваното Решение № 58/12.04.2023 г. по гр.д.№ 594/2022 г. по описа на ОРС първостепенният съд е приел доводите на ищеца за недействителност на договора на основание чл. 22 ЗПК вр. чл.11, ал.1, т.10 ЗПК.

При извършената служебна проверка на решението, съобразно правомощията по чл. 269, изр. първо ГПК, въззивният съд намира същото за валидно и допустимо.

Предвид горното и съгласно разпоредбата на чл. 269, изр. 2 ГПК следва да бъде проверена правилността му по изложените във въззивната жалба доводи и при извършена служебна проверка за допуснати нарушения на императивни материалноправни норми, като въззивната инстанция се произнесе по правния спор между страните.

Настоящият съдебен състав намира, че по делото са събрани всички относими и необходими за изясняване на спора доказателства. Изложената и възприета от районния съд фактическа обстановка е правилно установена и изцяло кореспондира с представените по делото доказателства. Въззивната инстанция споделя изложените от районния съд мотиви, довели до извода за недействителност на договора за кредит на основание чл. 22 ЗПК, във вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, и намира, че решението е постановено при правилно приложение на материалния закон и доказателствата по делото, при което на основание чл. 272 ГПК препраща към мотивите на първоинстанционния съд.

В отговор на наведените във въззивната жалба на ответното дружество оплаквания, съдът намира за необходимо да изложи допълнително следните фактически и правни съображения:

С оглед твърденията на ищеца в исковата молба и на ответното дружество в отговора, съдът намира, че по делото няма спор, че между страните е бил сключен Договор за предоставяне на потребителски кредит № *** от 18.12.2019 г., по силата на който "Фератум България" ЕООД, като кредитор, е предоставил на С. В. С., като кредитополучател, сумата 5 000,00 лв., която последната се задължава да върне на 12 месечни вноски, съгласно погасителен план, който е неразделна част от договора. Този факт е обявен от районния съд за безспорен с постановеното по реда на чл.140 ГПК Определение № 394/15.12.2022 г.

Договорът е сключен чрез средства за комуникация от разстояние, поради което същият представлява договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние по смисъла на чл. 6 ЗПФУР.

Видно е от представения по делото на хартиен носител Договор за кредит № ***/18.12.2019 г., че кредитът се олихвява с лихвен процент в размер на 23 %, а дължимата от кредитополучателя възнаградителна лихва е в размер на 1 150,00 лв. Посочено е, че за целия период на кредита кредитополучателят следва да върне на кредитора общо 6 150,00 лв., както и че общият разход по кредита е 1 150,00 лв. и включва посочената възнаградителна лихва, а годишният процент на разходите е 49,11%, изчислен по реда на чл.8.4 от ОУ и включва разходите, включени в общия разход по кредита, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения

кредит.

В чл. 5 от договора е предвидено, че кредитът се обезпечава с поръчителство, предоставено от „Фератум Банк“ в полза на кредитора. Посочено е, че със сключването на договора кредитополучателят потвърждава, че при кандидатстването за кредит сам и недвусмислено е посочил избрания поръчител и е запознат с правото си да посочи както физическо лице, така и предложеното юридическо лице за поръчител, който да бъде одобрен от кредитора в процедурата по кандидатстване за кредит. Кредитополучателят декларира, че е запознат, че всеки одобрен от кредитора поръчител дава еднаква възможност на кредитополучателят да получи кредит при едни и същи търговски условия.

Въззивният съд намира, че сключеният договор по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон - ЗПК, в който законодателят предвижда строги изисквания за формата и съдържанието на този вид договори, уредени в глава трета на ЗПК. Според разпоредбата на чл.22 ЗПК когато не са спазени изискванията на посочените в нормата разпоредби, сред които са и тези на чл. 11, ал. 1, т.10 и т.11 ЗПК договорът за потребителски кредит е недействителен. Въззивният съд споделя изводите на районния съд за нарушаването на изискването на чл. 11, ал. 1, т.10 ЗПК по съображения, че посоченият в договора ГПР от 49,11% не съответства на действителния такъв.

Съгласно императивната норма на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, договорът за потребителски кредит следва да съдържа ГПР по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в приложение № 1 начин. Самият ГПР, както и общата сума, дължима от потребителя намират своята легална дефиниция в разпоредбите на чл. 19, ал. 1 ЗПК и § 1, т. 2 от ДР на ЗПК, според които "ГПР по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит", а общата сума, дължима от потребителя е сборът от общия размер на кредита и общите разходи по кредита за потребителя. Общите разходи по кредита също са легално дефинирани посредством разпоредбата на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, според която това са "всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия".

Настоящият съдебен състав намира, че възнаграждението за гарант /поръчител/, което се дължи в случая, безспорно съставлява общ разход по смисъла на чл. 19, ал. 1 ЗПК, вр. с § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, тъй като е е пряко

свързано с договора за кредит, съставлява задължителна услуга и е предварително известно на кредитора, доколкото гарантът е предложен от него.

Изводът, че възнаграждението за гарант /поръчител/ е пряко свързано с договора за кредит и съставлява задължителна услуга, следва от предоставената на потребителя преддоговорната информация и по-конкретно от част 2, т.8, където изрично е посочено, че за този вид кредит се изисква предоставяне на обезпечение чрез договор за поръчителство/гаранция, подписан от кредитополучателя. От заключението на изслушаната пред районния съд СТЕ се установява, че за процесния кредит се кандидатства чрез избор на „Гарант“, който може да бъде или гаранция от Фератум Банк или личен гарант (поръчител). Установено е, че при избор на банкова гаранция се генерира информация за дължимата такса за този избор. Установява се също, че преди приемане на предложението за сключване на договора за кредит, ответното дружество е изпратило на имейл адреса на ищцата проект на договора за кредит, СЕФ, погасителен план и общи условия.

Въз основа на това заключение първоинстанционният съд е формирал правилни изводи, които се споделят напълно от въззивната инстанция, че технически е осигурена възможност за сключване на договор за кредит с ответното дружество и чрез личен гарант, но безспорно е и обстоятелството, че предоставянето на обезпечение под формата на „Гарант“ („Избери Гарант“) е било задължително условие за сключване на договора за кредит, т.е. изисква се задължителен избор на „Гарант“ от предложените две опции за такъв. В този смисъл и сключването на договора за гаранция се явява задължително условие за сключване на договора за кредит, след като е сключен от ищцата с посочено от ответника лице и при условия, които ищцата не може да предоговори и измени. Възможността да се откаже от т.нар. "услуга", при невъзможността да посочи личен гарант, би имала за последица анулиране на заявката за кредит, а следователно и невъзможност да бъде сключен договора за кредит. Именно затова сключването на договор за гаранция (поръчителство) е пряко свързан с договора за кредит и съставлява задължителен елемент в процедурата по сключването на договора за кредит.

На следващо място, от приложения СЕФ - част 3, т.4.3 е видно, че е посочен размер на разход от 4 650,00 лв. при сключване на договор за гаранция с гарант, предложен от кредитора. Разпоредбата на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК не изключва възможността някои от общите разходи по кредита да произтичат от друг договор, стига те да са пряко свързани с договора за кредит. Пряката свързаност в случая е очевидна и не се нуждае от специално обосноваване, доколкото единствената цел на гаранцията /поръчителството/ е да бъде отпуснат кредита, поради което и дължимата за нея такса съставлява общ разход по кредита, който по силата на чл. 19, ал. 1 ЗПК подлежи на задължително включване в ГПР. Обстоятелството, че кредитополучателят не е посочил поръчител-физическо лице, а се е съгласил на поръчителство от предложения от кредитора гарант, не освобождава кредитора да отрази таксата за гаранта в ГПР по договора за кредит, още повече, че по смисъла на закона ГПР не е бланкетен, а е индивидуален за всеки договор и изчисляването му се извършва в зависимост от конкретните условия и

обстоятелства, при които договора за кредит се сключва. Наведеното обстоятелство, че ищецът е избрал поръчителя си е без значение в случая. След като ищецът е избрал възмездното поръчителство от „Фератум Банк“, то ответникът е следвало да включи възнаграждението за това поръчителство в ГПР, което обаче не е било сторено.

Следователно, при сключването на договора за кредит жалбоподателят-ответник не само е знаел за договореното възнаграждение за поръчителство и неговият размер, но и представянето на договора за поръчителство е съставлявало фактическо и юридическо условие кредитът да бъде одобрен.

При тези съображения, настоящият съдебен състав намира, че възнаграждението за поръчител, което се дължи в случая, съставлява общ разход по смисъла на чл. 19, ал. 1 ЗПК, вр. с § 1, т. 1 от ДР на ЗПК и като такъв е следвало да бъде включен в размера на ГПР.

От преддоговорната информация и от самия договор за потребителски кредит е видно, че в отразения в договора ГПР от 49,11% е включена като разход единствено договорената възнаградителна лихва, но не и заплатената сума за поръчителство. Като не е включил размера на таксата за поръчителство в ГПР, кредиторът е заобиколил императивната разпоредба на чл.19, ал.4 ЗПК, според която ГПР не може да бъде по-висок от 5 пъти размера на законната лихва по просрочени задължения.

С оглед изложеното въззивният съдебен състав намира, че при сключването на процесния договор за потребителски кредит не са били спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, поради което на основание чл. 22 ЗПК договорът се явява изцяло недействителен и в този случай намира приложение разпоредбата на чл. 23 ЗПК, съгласно която потребителят дължи само чистата стойност по кредита.

От заключението на изслушаната в първоинстанционното производство ССЕ се потвърждава, че ответното дружество е предоставило на ищцата кредит в размер на 5000 лв. На дати 16.01.2020 г., 16.02.2020 г. и 06.03.2020 г. ищцата е заплатила на ответното дружество сумата от общо 6733,61 лв., с която сума е погасила 5000,00 лв. - главница, 418,00 лв. - договорна лихва, 1290,61 лв. - такса за поръчителство и 25,00 лв. - такса предсрочно погасяване. Тези суми са платени на ответното дружество, като липсват доказателства някоя от тях да е наредена към друго лице и по-конкретно сумата от 1290,61 лв., представляваща такса за поръчителство, да е платена от ищцата на друго лице. От заключението на ССЧЕ се установява още, че в счетоводните регистри на ответното дружество кредитът е отразен като обща дължима от ищцата сума от 10 000 лв., която включва 5000 лв. - главница, 1150 лв. - договорна лихва и 3850 лв. - гаранционна такса. Също така се установява, че в деня на сключване на процесния договор за кредит ответното дружество е превело на Фератум Банк ЕАД сумата от 3850 лв., чието основание за плащане е действителна такса за гаранция по Договор № *** за предоставяне на потребителски кредит от 18.12.2019 г. Тази сума е преведена на гаранта Фератум Банк ЕАД още преди усвояването на процесния кредит, видно от посочения час на превода и часовете по сключване и усвояване на кредита съгласно СТЕ, по силата на правоотношения, които не са известни както на ищцата, така и на съда. Освен това на датата, на която ищцата предсрочно е погасила процесния кредит –

06.03.2020 г., гарантът „Фератум Банк“ (Малта) е превело на ответното дружество сумата от 2559,39 лв. – т.е възстановило е размера на таксата за гаранция, която ищцата не дължи, поради предсрочното погасяване на кредита.

С оглед изложеното, настоящият състав споделя извода на районния съд, че сумата от общо 1733,61 лв., включваща сумите от 418,00 лв. - платена договорна лихва, 25,00 лв. - такса предсрочно погасяване и 1290,61 лв. - такса за банкова гаранция към фирма партньор, подлежи на връщане като преведена при начална липса на основание предвид недействителността на договора за потребителски кредит.

В хипотезата на чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД ищецът следва да докаже плащането на съответната парична сума. Когато ищецът е установил плащането, ответникът следва да установи наличието на правно основание за получаване на сумата, т.е. че съществува правно призната причина за разместването на благата, тъй като именно наличието на това основание му дава възможност да задържи полученото и предявения срещу него иск да бъде отхвърлен. Ако получилият облагата не докаже по несъмнен начин, че има определено основание да я задържи, то той дължи нейното връщане. Както бе посочено, в случая е доказано плащането на тази сума от ищеца на ответника. Последният обаче не доказва наличието на основание за получаване на сумата, установяването на който факт, съгласно чл.154 ГПК, е в негова тежест, което изрично му е указано с определението на районния съд по чл.140 ГПК. С оглед установената по-горе в мотивите пряка свързаност на възнаграждението за гарант/поръчител с договора за кредит и обусловеност на одобряването на кредита от представянето на договора за поръчителство, то предвид недействителността на договора за кредит, договорът за гаранция (поръчителство) се явява лишен от основание с оглед обезпечителния му характер на задълженията на длъжника по договора за кредит. Следователно плащането на възнаграждението по гаранцията подлежи на връщане от ответника, защото за него е липсвало основание да го получи, а обстоятелството дали е превел тази сума на третото лице – гаранта, е без правно значение, тъй като касае вътрешните му отношения с това трето лице. Още повече че предоставената с договора за гаранция услуга не е в полза на ищеца, а единствено на ответника. Доколкото сумата от общо 1 733,61 лв. е постъпила в патримониума на кредитора "Фератум България" ЕООД като плащане по нищожния договор за кредит, то именно той дължи връщането ѝ като недължимо получена на основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД.

По изложените съображения, въззивния съд намира, че предявеният иск е доказан и следва да се уважи изцяло. Посочената сума се дължи ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на вземането. Като е осъдил ответното дружество да заплати на ищеца тази сума, районният съд е постановил правилно решение, което следва да бъде потвърдено.

По разноските:

С оглед изхода на спора, право на разноски за настоящата съдебна инстанция има въззиваемата – ищца. Същата не е направила разноски, но на пълномощника ѝ адв.М. М. се дължи адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция в хипотезата на чл.38, ал.2 ЗАДв. Минималният дължим размер на възнаграждението съгласно чл.7, ал.2, т.2 от Наредба №

1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на 473,36 лв. без вкл. ДДС. В приложения списък по чл.80 ГПК пълномощникът обаче е претендирал възнаграждение в размер на 400,00 лв. без ДДС, поради което следва да бъде уважено направеното от него искане. По делото е приложено удостоверение за регистрация на адв.М.М. по ЗДДС, поради което следва да му бъде присъдено възнаграждение в размер на 480,00 лв. с вкл. ДДС.

Водим от горното, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 58/12.04.2023 г. по гр.д.№ 594/2022 г. по описа на Районен съд-Оряхово.

ОСЪЖДА на основание чл.38, ал.2 от ЗАдв. "Фератум България" ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. М. В. М., със служебен адрес ***, **сумата 480,00 лева**, представляваща адвокатско възнаграждение с вкл.ДДС за осъществено безплатно процесуално представителство пред въззивната инстанция на въззиваемата С. В. С..

Решението не подлежи на касационно обжалване и е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____